

Pogosta vprašanja

Luxembourg, 4. oktobra 2018

Letno poročilo za leto 2017 – pogosta vprašanja

1. Kakšno vlogo ima Evropsko računsko sodišče pri proračunu EU?

Sodišče vsako leto **preveri zaključni račun EU in izreče svoje mnenje** o dveh vprašanjih: ali je zaključni račun točen in zanesljiv in ali se je proračun EU porabljal v skladu s pravili.

To je osnova za **izjavo o zanesljivosti**, ki jo mora Sodišče dati Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Skupna poraba EU za leto 2017 je znašala 137,4 milijarde EUR.

2. Ali je Evropsko računsko sodišče potrdilo zaključni račun za leto 2017?

Da.

Sodišče je potrdilo, da je zaključni račun za leto 2017 zanesljiv (izreklo je mnenje brez pridržkov), tako kot za vsako proračunsko leto od leta 2007 naprej. Ugotovilo je, da zaključni račun za leto 2017 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj EU in njene rezultate za to leto.

Poleg mnenja o zaključnem računu mora Sodišče na podlagi revizijskega dela dati mnenje o tem, ali so bila plačila, povezana z zaključnim računom, izvršena v skladu s pravili EU. Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je znašala leta 2014 4,4 %, leta 2015 3,8 %, leta 2016 3,1 %, leta 2017 pa 2,4 %. Še več, leta 2017 pri velikem delu revidiranih odhodkov, v glavnem plačilih na podlagi pravic, ni bila odkrita pomembna stopnja napake.

Zato Sodišče že drugo leto zapovrstjo daje **mnenje s pridržkom** za plačila v letu 2017. Mnenje Sodišča o pravilnosti in zakonitosti porabe je bilo vsako leto od leta 1994 do lani odklonilno.

3. Kaj je mnenje brez pridržka/mnenje s pridržkom/odklonilno mnenje?

Mnenje **brez pridržka** pomeni, da so podatki resničen in pošten prikaz stanja ter da so bila upoštevana pravila računovodskega poročanja in poslovođenja.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

[@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

eca.europa.eu

Mnenje s **pridržkom** pomeni, da revizorji ne morejo izreči mnenja brez pridržka, vendar ugotovljeni problemi niso vseobsegajoči, tj. niso prisotni v celotni populaciji.

Odklonilno mnenje kaže, da so problemi zelo razširjeni.

4. Kaj je pomembna stopnja napake?

V revizijski terminologiji to pomeni stopnjo, pod katero **za napake ne šteje, da bi imele bistven vpliv**. Pomembna stopnja napake je stopnja napake, za katero je verjetno, da bo vplivala na odločanje predvidenih uporabnikov revizijskega poročila. Sodišče in Komisija uporabljata 2-odstotni prag pomembnosti.

5. Kaj so plačila na podlagi pravic in plačila za povračilo stroškov?

Plačila na podlagi pravic, ki temeljijo na izpolnjevanju nekaterih pogojev, med drugim vključujejo neposredno pomoč za kmete (na področju naravnih virov), študijske in raziskovalne štipendije (v okviru porabe za konkurenčnost) ter plače in pokojnine za zaposlene v institucijah EU (na področju uprave).

S **plačili za povračilo stroškov** EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti. To so na primer plačila za raziskovalne projekte (v okviru porabe za konkurenčnost), naložbe v regionalni razvoj, razvoj podeželja in sheme usposabljanja (krite iz odhodkov na področjih Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija ter Naravni viri) in projekte razvojne pomoči (na področju Evropa v svetu).

6. Ali se finančno poslovanje EU izboljšuje?

Da.

Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je leta 2014 znašala 4,4 %, leta 2017 pa 2,4 %. Poleg tega leta 2017 v približno polovici odhodkov, ki jih je Sodišče preučilo med revizijo, ni bilo pomembnih napak. Sodišče je pri svojih revizijah v zadnjih letih opazilo, da so bile notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, bistveno okrepljene.

7. Toda ocenjena stopnja napake še vedno znaša 2,4 %. Kaj to pomeni?

2,4 % je ocenjeni **delež sredstev, ki ne bi smela biti izplačana** iz proračuna EU, ker niso bila porabljena v skladu s pravili EU in njihova poraba torej ni bila skladna z namenom, ki sta ga Svet in Parlament določila z ustrezno zakonodajo EU, ali s specifičnimi nacionalnimi pravili v državah članicah.

Med značilne napake spadajo plačila neupravičenim upravičencem ali za neupravičene projekte ali za naročila storitev, blaga ali naložb, pri katerih niso bila ustrezno upoštevana pravila javnega naročanja.

8. Ali to pomeni, da je bilo 2,4 % sredstev EU potratenih?

Ne.

Ta pristop je lahko zavajajoč, saj obstaja pomembna razlika med napako in potratu. Sodišče pri preizkušanju preverja, ali so bila sredstva EU porabljena v skladu s pravili, ali so bili zaračunani stroški pravilno izračunani in ali so bili izpolnjeni pogoji za upravičenost. Na to se nanaša 2,4 %.

Nekatere napake se nanašajo na plačila, ki niso izpolnjevala pogojev za upravičenost, kot na primer nepravilne površine, ki so jih prijavili kmetje, ali podpora, ki jo je za raziskave prejelo podjetje, uvrščeno med mala ali srednja podjetja, čeprav je bilo v celoti v lasti velikega podjetja. Sodišče je takšen primer odkrilo pri sofinanciranju posojil iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki jih je treba porabiti predvsem za pomoč malim in srednjim podjetjem. Vendar je bilo v okviru enega od revidiranih finančnih instrumentov skoraj 80 % posojil vloženih v podjetja, ki niso bila mala in srednja podjetja.

Sredstva EU so v teh primerih morda še vedno imela delno pozitiven učinek in so prinesla delno korist, čeprav pogoji za njihovo porabo niso bili v celoti upoštevani. Po drugi strani pa tudi zakoniti in pravilni odhodki lahko pomenijo potrat, kot na primer gradnja pristaniške infrastrukture brez ustreznega upoštevanja prihodnjih količin tovara.

9. Kako prihaja do napak?

Do napak prihaja, kadar ljudje ali organizacije pri zahtevkih za financiranje EU **ne izpolnjujejo pravil**. Da bi bili upravičeni do sredstev EU, morajo upoštevati nekatera specifična pravila EU, v mnogih primerih pa tudi nacionalna pravila. S temi pravili se zagotavlja, da poraba ne vpliva na delovanje notranjega trga (npr. pravila o javnem naročanju in državni pomoči) in da se sredstva porabljajo za namene, ki sta jih predvidela Svet in Parlament.

Do napak pride, kadar **se ta pravila kršijo**, na primer, kadar kmetje prijavijo nepravilne kmetijske površine, nosilci projektov ne upoštevajo pravil javnega naročanja ali raziskovalni centri vlagajo zahtevke za povračilo stroškov, ki niso povezani s projekti, ki jih financira EU. Tako je Sodišče v enem od preučeni primerov odkrilo, da je malo in srednje podjetje za izračun urnih postavk uporabilo nepravilno metodologijo in navedlo preveliko število delovnih ur za nekatere delavce. Poleg tega so bili vsi delavci, ki so delali na projektu, zaposleni v sestrskem podjetju, ki ni bilo vključeno v sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. V nekem drugem primeru pa je kmet prejel pogojno pomoč, čeprav ni izpolnjeval nobene od kmetijsko-okoljskih zavez.

V letnem poročilu za leto 2017 so predstavljeni dodatni primeri napak, odkritih med revizijami.

10. Ali so odkrite napake primeri goljufije?

V veliki večini primerov ne.

Goljufija je namerno zavajanje zaradi pridobivanja koristi. Čeprav je med standardnimi revizijskimi postopki težko ugotoviti primere goljufije, Sodišče pri revizijskem preizkušanju vsako leto odkrije več primerov domnevne goljufije.

Za leto 2017 je v približno 700 revidiranih transakcijah odkrilo 13 primerov domnevne goljufije (za leto 2016 jih je odkrilo 11). O vseh teh primerih poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF), ki uvede preiskave in po potrebi ukrepa v sodelovanju z organi države članice.

11. Komisija in države članice so pristojne za preprečevanje napak, kadar pa pride do napak, pa tudi za njihovo popravljanje. Koliko to vpliva na stopnjo napake?

Popravljalni ukrepi organov v državah članicah in Komisije so na splošno imeli pozitiven učinek na ocenjeno stopnjo napake.

Če pa bi Komisija, organi držav članic ali neodvisni revizorji uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, bi lahko preprečili ali odkrili in popravili velik del napak, preden so bila izvršena plačila, povezana z njimi.

Če bi se te informacije uporabile, bi bila na primer ocenjena stopnja napake za leto 2017 za celotno porabo na področju Naravni viri pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. Po mnenju Sodišča to kaže, da so obstoječe kontrole ustrezne, vendar jih je treba pravilno izvajati.

12. Lani je Sodišče izjavilo, da vzpostavlja nov pristop, in sicer enotno revizijo. Kaj je Sodišče storilo drugače za leto 2017?

Leta 2017 se je velik del sredstev na vseh področjih proračuna EU prvič porabljal v skladu z **novimi pravili** za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. V tem času so bile notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, bistveno okrepljene, zato Sodišče pričakuje, da se bo lahko pri ocenjevanju pravilnosti porabe bolj zanašalo nanje.

Sodišče si prizadeva, da bi uporabljajo **pristop potrjevanja** za celo izjavo o zanesljivosti, kar pomeni, da bi njegovo revizijsko mnenje temeljilo na izjavi (posloводства in služb za kontrolo) Komisije.

Za leto 2017 so revizorji ta nov pristop poskusno uporabili za področje Kohezija, zaradi česar je bilo jasneje, na katerih področjih se ohranjajo pomanjkljivosti, in sicer tako na ravni Evropske komisije kot tudi držav članic. Poleg tega ta pristop spodbuja odgovornost in dodatno izboljšuje upravljanje sredstev EU.

Na podlagi tega pilotnega projekta namerava Sodišče naslednje leto **pristop razširiti** še na druga področja porabe. To bo Sodišču omogočilo, da bo čas in vire osredotočalo na revizije smotrnosti poslovanja, pri katerih se preverja, ali so politike EU res uspešne in ali so programi porabe kar se da stroškovno učinkoviti. Tako je Sodišče letos med drugim preučilo dva primera, v katerih so bili stroški prevoza nabavljenega blaga veliko višji kot samo blago. V prvem primeru je prevoz blaga v vrednosti 78 000 EUR stal 152 000 EUR, v drugem primeru pa je prevoz blaga v vrednosti 70 150 EUR stal 131 500 EUR. Preverjanje, ali so bila sredstva porabljen v skladu s predpisi, je bistveno, vendar ni dovolj. Sodišče se mora vse bolj osredotočati na to, kaj je bilo z njimi doseženo.

Letni poročili za leto 2017, vključno z GRADIVOM ZA MEDIJE, sta na voljo v 23 jezikih EU na spletišču www.eca.europa.eu.